

مقاله‌ی کوتاه علمی

اولین گزارش مگس (*Drosophila busckii* (Dip.: Drosophilidae) از ایران

مرتضی کهراریان

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه، دانشکده کشاورزی، گروه زراعت، پست الکترونیکی: mkahrarian@iauksh.ac.ir

First report of *Drosophila busckii* (Dip.: Drosophilidae) from Iran**M. Kahrarian**

Department of Agronomy, Islamic Azad University, Kermanshah Branch, Iran, E-mail: mkahrarian@iauksh.ac.ir

Abstract

In the course of studying the saprophagous flies of Kermanshah province, the larvae of *Drosophila busckii* (Coquillett) and *Megaselia scalaris* (Loew) were collected on the moribund or dead larvae of *Polyphylla olivieri* Laporte in the orchards of Sahneh during 2008-2009. The adult specimens of *D. busckii* and *M. scalaris* were identified by Dr. Diseny (University of Cambridge) and Dr. Baechli (University of Zurich), respectively. The species *D. busckii* is newly reported from Iran.

در بررسی‌های انجام شده در سال ۱۳۸۸ به منظور شناسایی مگس‌های ساپروفاز استان کرمانشاه، تعدادی از لارو دوبالان روی لاروهای مرده و یا در حال مرگ کرم سفید ریشه، *Polyphylla olivieri* Laporte، در باغ‌های شهرستان صحنه جمع‌آوری و پس از پرورش جهت تشخیص و تأیید برای پروفیسور Gerhard Baechli در موزه‌ی حشره‌شناسی زوریخ و پروفیسور Henry Disney در دانشگاه کمبریج ارسال شد. این نمونه‌ها به ترتیب تحت عنوان *Drosophila busckii* (Coquillett) از خانواده‌ی Drosophilidae و *Megaselia scalaris* (Loew) از خانواده‌ی Phoridae شناسایی شدند که گونه‌ی نخست برای اولین بار از ایران گزارش می‌شود.

- *Drosophila busckii* (Coquillett)

حشرات بالغ مگس‌های کوچکی (۲-۲/۵ میلی‌متر) هستند که درکل ظاهری چاق و گوشتی دارند. سر و سینه زردرنگ و شکم سیاه می‌باشد. روی سطح پشتی حلقه‌ی دوم سینه ۴ یا ۵ نوار طولی تیره‌رنگ دیده می‌شود که نوار میانی ممکن است به صورت دوشاخه باشد (Shorrock, 1972). بال‌ها شفاف و کشیده‌تر از شکم هستند. دومین سلول قاعده‌ی بال با سلول دیسکال ترکیب شده و لذا به خوبی دیده نمی‌شود. تخم‌ها سفیدرنگ و استوانه‌ای هستند و ابتدا

و انتهای آن‌ها باریک‌تر است. لاروها کرمی‌شکل، قهوه‌ای‌رنگ و یا خاکستری بوده و درنهایت رشد به اندازه‌ی تقریبی ۴ میلی‌متر می‌رسند. شفیره به رنگ قهوه‌ای تیره و به‌طور معمول کمی کوچک‌تر از لاروهای سن آخر (حدود ۳/۷ میلی‌متر)، اما ضخیم‌تر از آن‌ها است (Niswonger, 1911).

حشرات ماده پس از جفت‌گیری، تخم‌های خود را به‌صورت دسته‌های ۳ تا ۵ عددی روی انواع مختلفی از مواد غذایی از جمله نان، گوشت گندیده و سایر مواد پوسیده‌ی گیاهی قرار می‌دهند. لاروها پس از خروج از تخم از این مواد تغذیه می‌کنند و پس از رشد کامل (حدود ۲ هفته) در همان محل تبدیل به شفیره می‌شوند (Singh & Fredericksen, 1980). در این تحقیق جمعیت زیادی از لاروهای مگس *D. busckii* روی لاروهای مرده و یا در حال مرگ کرم سفید ریشه دیده شد که لاروها پس از حدود دو روز تغذیه از میزبان، روی بقایای کرم سفید ریشه و یا چسبیده به دیواره‌ی ظروف نگهداری، تبدیل به شفیره شدند.

منابع

- Niswonger, H. R.** (1911) Two species of Diptera of the genus *Drosophila*. *The Ohio Naturalist* 11(8), 374-377.
- Shorrock, B.** (1972) *Invertebrate types: Drosophila*. 144 pp. Ginn and Company Limited, London.
- Singh, P. & Fredericksen, S.** (1980) Laboratory rearing of *Drosophila busckii* (Diptera: Drosophilidae). *New Zealand Entomologist* 7(2), 195.